

VLADIMIR GUTEŠA

Nakon duže bolesti umro je 27. XII 1960. fotografski suradnik Muzeja Grada Zagreba Vladimir Guteša.

Iz naše sredine nestao je lik čovjeka na izgled tihog i dostojanstveno mirnog, a u biti kreativnog i punog mlađenačkog poleta. Ni njegova poodmakla dob nije ga sprečavala, da zajedno s mlađim članovima muzejskog kolektiva u jednakoj mjeri daje udio svog rada na prosperitetu ove ustanove. On ju je volio i u nju uložio veliki dio svoga srca. Volio je sve što ga veže sa našim Zagrebom, a ovdje, baš u ovoj sredini našao je ono mjesto gdje je mogao svome srcu dati potpunog maha.

Nije samo nestao s Vladimirom Gutešom lik čovjeka kao što sam gore spomenula, s njim nam je nestao i jedan odvjetnik našeg starog Zagreba. Pripadao je još onoj nazovi »staroj gardi« koja je imala prilike da upozna naš grad kad je još bio gotovo provincijska sredina, te da prati njegov razvitak i napredak do današnjih razmjera.

U Gornjem gradu na mjestu gdje danas стоји velika zgrada Sabornice, srušeno je početkom ovog stoljeća nekoliko manjih jednokatnica. U jednoj od tih, na velikoj natpisnoj ploči stajalo je ime poznatog zagrebačkog trgovca, dobrotvora, političara i gradskog zastupnika Ilike Guteše. Ovdje se rodio 1838. god. Vladimir sin Ilike Guteše.

Iako je po svojoj prirodi osjećao potrebu za umjetničkim smjerom u životu, materijalne prilike primoravaju ga drugim pravcem. Svršava Trgovačku akademiju i djeluje dugi niz godina u Zagrebu u bankovnoj struci gdje je dočekao i mirovinu. Unatoč svom praktičnom zvanju, njegova umjetnička vokacija ispoljava se u njegovoј najranijoj mladosti. Najprije kao samouk, a poslije podučavan od zagrebačkih slikara Kirina i drugih crta grafike i akvarele. Najmiliji su mu motivi ostaci starog Zagreba, mali objekti spomeničkog karaktera. Davno je nestalo tih objekata, a njegovi radovi dobili su dokumentarnu vrijednost. Nema kutića u Zagrebu koje njegovo oko nije zapazilo, a njegova duša smatrala vrijednim da to ovjekovjeći bilo kistom, perom ili fotografijom. Od svoje četrnaeste godine vlasta fotografskom kamерom, a 1902. nastaju njegovi prvi fotografiski snimci. Taj hobi ne napušta ga do kraja njegova života. Slijedi niz dokumentarnih fotografija Zagreba prožetih pro-

Vladimir Guteša

finjenim umjetničkim osjećajem, istancanim ukusom i ljubavi za stvaranje. Njegove snimke nemaju samo dokumentarnu nego i umjetničku vrijednost. Zlatna medalja koju mu je podijelio prije nekoliko godina Foto-klub Hrvatske svjedoči o visokoj kvaliteti njegova rada.

Ovaj foto-amater i nesvjesno stvorio je vanredno vrijednu zbirku dokumenata koju nakon četrdeset godina svog plodnog rada poklanja fototeci Muzeja grada Zagreba. Tada još nije ni slatio da će postati i njegovim suradnikom, ali je želio da to njegovo životno djelo ostane u muzeju i posluži kao prilog proučavanja prošlosti Zagreba.

Godine 1953. postaje aktivnim suradnikom u Muzeju grada Zagreba. Njegov rad dobiva određene smjernice šireg karaktera. Od tog vremena njegovo snimanje ne ograničuje se samo na objekte i eksponate muzejskog značaja, njegov foto-objektiv obuhvaća urbanistički razvoj grada Zagreba u svim njegovim detaljima. Posvećuje neumorno svoju energiju i preko svojih fizičkih mogućnosti, ali zahvaljujući tome zalaganju i radu uspijeva mu obuhvatiti sav poslijeratni tempo izgradnje i dobiti cijelovitu sliku novog modernog Zagreba.

Nema na žalost više Vladimira Guteše, ali su ostali njegovi radovi, koji će svakim danom predstavljati sve dragocjeniju baštinu i vrijedni prilog za daljnja proučavanja razvijenog grada Zagreba.

Milica Stilinović